Kooste huoltajien kuulemisesta esiopetuksen järjestämiseen liittyen (anonymisoitu)

Huoltajien vastauksissa korostui erittäin vahvasti kriittinen suhtautuminen vaihtoehtoon, jossa esiopetuksen järjestäminen yksityisissä päiväkodeissa päättyisi. Vastauksissa nousi kuitenkin esiin myös muutamia muutosta puoltavia tai vaihtoehtoisia näkökulmia. Vastauksia saapui yhteensä noin 70. Alla on kooste vastauksista.

Keskeiset sisällöt:

1. Lapsen turvallisuuden tunne ja jatkuvuus

Yleisin huoli liittyi lapsen hyvinvointiin ja turvallisuuden tunteeseen.

Huoltajat korostivat, että lapselle tutut aikuiset, kaverisuhteet, toimintatavat ja ympäristö muodostavat tärkeän perustan ennen koulun alkua. Monissa vastauksissa nähtiin ongelmallisena, että lapsi joutuisi siirtymään uuteen esiopetuspaikkaan vain vuodeksi ennen koulun alkua ja kokemaan lyhyen ajan sisällä kaksi suurta siirtymää.

Useissa vastauksissa todettiin, että esiopetukseen siirtyminen on jo itsessään merkittävä muutos, eikä sen yhteyteen tulisi lisätä päiväkodin vaihtumista. Erityisen kuormittavana muutosta pidettiin herkkien, hitaasti uusiin tilanteisiin sopeutuvien tai tukea tarvitsevien lasten näkökulmasta.

2. Arjen sujuvuus ja sisarusten sijoittuminen eri yksiköihin

Toiseksi yleisin teema liittyi perheiden arkeen.

Monet huoltajat arvioivat, että esiopetuksen siirtyminen kunnallisiin yksiköihin johtaisi tilanteisiin, joissa sisarukset olisivat eri toimipaikoissa. Tämän nähtiin lisäävän kuljettamista, pidentävän lasten päiviä sekä vaikeuttavan vanhempien työssäkäyntiä ja arjen järjestämistä.

Useissa vastauksissa todettiin, että nykyinen ratkaisu, jossa lapset voivat olla samassa yksikössä esiopetukseen saakka, on ollut merkittävä syy päiväkodin valinnalle.

3. Pienryhmät ja yksilöllinen huomiointi

Huoltajat nostivat esiin yksityisten päiväkotien vahvuuksina pienemmät ryhmäkoot, henkilöstön pysyvyyden sekä lasten yksilöllisen tuntemisen.

Monissa vastauksissa arvioitiin, että suuremmissa kunnallisissa yksiköissä lapsen yksilöllinen huomioiminen voisi heikentyä. Erityisen tärkeänä pidettiin sitä, että pitkään lapsen kanssa työskennelleet ammattilaiset tuntevat hänen vahvuutensa

sekä mahdolliset tuen tarpeensa.

4. Vaikutukset tukea tarvitseviin lapsiin

Osassa vastauksista painotettiin erityisesti tehostettua tai erityistä tukea tarvitsevien lasten näkökulmaa.

Huoltajien mukaan tutun toimintaympäristön ja tuttujen aikuisten merkitys korostuu tilanteissa, joissa lapsella on kehityksellisiä, kielellisiä, sosiaalisia tai muita tuen tarpeita. Useissa vastauksissa esitettiin huoli siitä, että jo rakennetut tukikäytännöt, turvallisuudentunne ja sosiaaliset suhteet voisivat katketa siirtymävaiheessa.

5. Säästöjen todellinen määrä kyseenalaistettiin

Monet huoltajat toivoivat tarkempaa tietoa siitä, millaisia säästöjä muutoksella tavoitellaan ja saavutetaan.

Vastauksissa epäiltiin, syntyykö todellisia säästöjä, jos kunnallisiin yksiköihin tarvitaan lisää henkilöstöä, tiloja tai kuljetuksia. Lisäksi pohdittiin, siirtyvätkö kustannukset muualle varhaiskasvatuksen palvelujärjestelmään.

Osa vastaajista esitti vaihtoehtona muiden toimintojen tai kunnallisten yksiköiden rakenteiden tarkastelua ennen yksityisen esiopetuksen lopettamista.

6. Vaikutukset yksityisten päiväkotien toimintaedellytyksiin

Useissa vastauksissa arvioitiin, että esiopetuksen poistuminen yksityisistä päiväkodeista voisi vähentää niiden vetovoimaa merkittävästi. Samalla esitettiin kysymys siitä, riittäisivätkö kunnallisen varhaiskasvatuksen paikat tilanteessa, jossa yhä useampi perhe siirtäisi lapsensa kunnalliseen varhaiskasvatukseen.

Kaupungin vetovoimaan liittyvät näkökulmat

Useat vastaajat näkivät asian laajempana lapsiperheiden palveluja koskevana kysymyksenä.

Huoltajien näkemyksen mukaan mahdollisuus valita yksityinen päiväkoti ja jatkaa siellä esiopetukseen asti lisää palveluiden monipuolisuutta sekä kaupungin houkuttelevuutta lapsiperheille. Joissakin vastauksissa esitettiin huoli siitä, että valinnanmahdollisuuksien vähentyminen voisi heikentää kaupungin vetovoimaa.

Esiin nousseet vaihtoehtoiset näkökulmat

Vaikka valtaosa vastauksista vastusti muutosta, aineistossa esiintyi myös muita näkökulmia:

- Muutama huoltaja näki positiivisena sen, että esiopetus voisi sijaita samassa kokonaisuudessa kuin tuleva koulu.
- Joissakin vastauksissa esitettiin kompromissivaihtoehtoja, kuten siirtymäaikaa ennen muutoksen toteuttamista.
- Ehdotettiin nykymallin säilyttämistä, jossa kunnallinen ja yksityinen esiopetus toimisivat rinnakkain.

Yhteenveto

Huoltajien vastauksissa korostuivat erityisesti:

1. Lapsen turvallisuuden tunteen, tuttujen ihmissuhteiden ja arjen jatkuvuuden merkitys.
2. Huoli kahdesta peräkkäisestä siirtymästä ennen koulun alkua.
3. Perheiden arjen vaikeutuminen ja sisarusten sijoittuminen eri yksiköihin.
4. Yksityisten päiväkotien pienryhmien ja henkilöstön pysyvyyden arvostaminen.
5. Huoli tukea tarvitsevien lasten asemasta muutoksessa.
6. Epävarmuus tavoiteltujen säästöjen suuruudesta ja kokonaisvaikutuksista.
7. Huoli yksityisten päiväkotien tulevaisuudesta ja palveluvalikoiman kaventumisesta.
8. Näkemys, että päätöksessä tulisi arvioida laajasti lapsi-, perhe-, palvelu- ja vetovoimavaikutukset.

Aineiston perusteella valtaosa lausunnoista vastustaa yksityisiltä palveluntuottajilta hankittavan esiopetuksen lopettamista ja toivoo nykyisen järjestämistavan säilyttämistä.